

Svensk förening för Obstetrik och Gynekologi

Nr 61

2009

Hysterektomi vid icke-maligna tillstånd

Redaktör: ARGUS Professor Lars-Åke Mattsson, Kvinnokliniken, SU/Östra, Göteborg
Layout: Moniqa Frisell
Tryck: Elanders, 2009

Innehåll

Förord	5
Inledning	7
Sammanfattning av gruppens uppfattning	7
Två huvudsakliga tillstånd	9
Kunskapsunderlag	11
Diagnos- och åtgärdsgrupper	13
Diagnosgruppen Rikliga menstruationsblödningar	13
Behandlingsalternativ vid menorrhagi.....	14
Behandlingsalternativens effekt vid samtidig förekomst av myom	16
Diagnosgruppen Myom.....	17
Referenser	20
Operationsmetoder vid hysterektomi – jämförande aspekter	21
Inledning.....	21
Effektivitet.....	21
Jämförelse av hysterektomimetoder.....	21
Sammanfattning	24
Referenser	25
Ooforektomi i samband med hysterektomi	27
Hur ofta sker profylaktisk ooforektomi?.....	27
Möjliga vinster vid profylaktisk ooforektomi	27
Möjliga vinster vid äggstocksbevarande kirurgi	29
Ökar livslängden med sparade ovarier eller ökar dödligheten efter profylaktisk ooforektomi?..	30
Sammanfattning	31
Referenser	31
Appendix till rapporten hysterektomi vid icke-maligna tillstånd	34
Produktionsdata, operationsmetod och operationsvolym	34
Vårdtid	35
Hysterektomi vid icke-maligna tillstånd – vad avses med det?	40
Ooforektomi vid hysterektomi vid icke-maligna tillstånd.....	40
Konservativ behandling vid rikliga menstruationer	44
Operationsmetoder	45
Resultat efter operation.....	46
Slutsatser	47

Förord

Hysterektomi är den vanligaste större gynekologiska operationen i Sverige med 186 ingrepp per 100 000 kvinnor år 2005.

På uppdrag av Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen och Svenska Läkarsällskapet har arbetsgruppen från SFOG (Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi) analyserat evidens för hysterektomi vid benigna tillstånd, med eller utan bilateral ooforektomi. Denna publikation som ARG-rapport har godkänts av SKL.

Gruppen har bestått av
Docent Kerstin Nilsson, Örebro,
Med. dr Angelique Flöter Rådestad,
Stockholm,
Med. dr Mats Löfgren, Umeå,
Dr Pär Persson, Uppsala
Prof. Göran Berg, Linköping (samman-
kallande).

Gruppen har haft tre gemensamma träffar varav en i form av internat. Dessutom har gruppen haft ett stort antal kontakter via nätet. Gruppen har fått hjälp att ta fram operationsdata från Socialstyrelsens slutenvårdsregister. Gruppen har även med hjälp av Mats Löfgren, registerhållare för Nationella registret för kvalitetsutveckling inom gynekologisk kirurgi (Gynop-registret), haft möjlighet att detalj-analysera data om hysterektomi med eller utan samtidig bilateral ooforektomi från de län/landsting/sjukhus som är anslutna till gynop-registret.

Gruppens ambition har varit att besvara de frågor som uppdragsgivarna ställt, men också att relatera de svenska erfarenheterna till den evidens som i dag finns angiven i litteraturen.

Gruppen väljer att presentera de övergripande slutsatser som har framkommit i kondenserad form, för att därefter ge en fylligare bakgrund av den evidens och de data som finns tillgängliga i dag.

Avslutningsvis presenteras valda data från gynopregistret separat i ett appendix.